

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Факультет економіки і управління
Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-
педагогічної
та методичної роботи

Віктор КОСТІН
“04” / “04” 2023 року

СИЛАБУС
З ОБОВ’ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНА ЕТИКА»
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 – «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОНОМІКА»
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

КРЕМЕНЧУК 2023

Силабус з обов'язкової навчальної дисципліни «Організація наукових досліджень та академічна етика» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Економіка» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 051 – «Економіка» ОПП «Економіка» та відповідних нормативних документів

Силабус розробили: д.е.н., проф. Андрій ПОЧТОВІЮК

к.е.н., ст. викл. Ольга ГЛАЗУНОВА

Затверджено на засіданні кафедри економіки

Протокол від «03» 04 2023 року № 25

Завідувач кафедри економіки

 (Ольга МАСЛАК)

«03» 04 2023 року

Гарант освітньо-професійної програми Ольга МАСЛАК

Схвалено

Науково-методичною Радою факультету економіки і управління
(шифр, назва)

Протокол від «04» 04 2023 року № 9

Голова Леся САКУН
(підпис) (ініціали, прізвище)

	Силабус обов'язкового освітнього компонента Організація наукових досліджень та академічна етика
	Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень Освітня програма: 051 – «Економіка»
	Рік навчання 1, семестр 1
	Кількість кредитів: 5, Мова викладання: українська
	Звітність: диф. залік

Викладач:

Прізвище, ім'я, по батькові	д. е. н., проф. Почтовюк Андрій Борисович
Профайл викладача	http://econ.kdu.edu.ua/pochtovyuk-andriy-borysovych
Контактна інформація	Ел. адреса: kafeconkrnu@gmail.com Телефони: +38(05366)31015
Графік консультацій	http://econ.kdu.edu.ua/rozklad.html

Опис дисципліни

Викладання та навчання. Лекції, практичні заняття (на основі проблемного викладу, застосування частково пошукових та дослідницьких методів), самостійна робота здобувачів з використанням навчальної та наукової літератури, консультування з викладачем.

Метою викладання навчальної дисципліни «Організація наукових досліджень та академічна етика» є формування вмінь аналізувати наукову літературу та висвітлювати результати науково-теоретичних досліджень і дослідницьких проєктів; опанування моделей взаємозв'язку етики та науки, питань про моральну відповідальність учених; вивчення моральних норм взаємин у наукових колективах, етичних вимог до проведення наукового дослідження.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Організація наукових досліджень та академічна етика» є висвітлення теоретичних основ організації науково-дослідницької діяльності задля формування теоретичного й практичного підґрунтя для проведення наукових досліджень та формування знань, умінь і навичок щодо розв'язання основних морально-етичних проблем, пов'язаних із науковою діяльністю, морального регулювання діяльності науковця на різних рівнях та боротьби з фальсифікаціями наукових досліджень і плагіатом.

Компетентності та програмні результати навчання

Вивчення дисципліни дає можливість здобути **компетентності**, потрібні для подальшої професійної діяльності:

- ЗК 1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 2 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 6 Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК 7 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 8 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- СК 1 Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.
- СК 3 Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.
- СК 4 Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.
- СК 9 Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни забезпечує формування таких **програмних результатів:**

ПРН 1	Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.
ПРН 2	Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
ПРН 3	Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
ПРН 4	Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.
ПРН 5	Дотримуватися принципів академічної доброчесності.
ПРН 6	Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді.
ПРН 7	Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
ПРН 8	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9	Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.
ПРН 10	Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.
ПРН 15*	Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів в умовах відбудови економіки на інноваційних засадах та її інтеграції в європейський економічний простір із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення при трансформації економічних систем.

Структура курсу

К-сть год. денна/заочна ф.н.			Тема	Результати навчання	Завдання
ЛК	ПЗ	Сам. Р.			
Змістовий модуль 1. Загальні питання організації наукових досліджень та технологія наукової діяльності					
2/1	2/0,5	10/15	Тема 1. Наука як система знань	<p>програмні результати: дотримуватися принципів академічної доброчесності; вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань</p>	Дослідження теоретичних питань, елементи тренінгу, індивідуальні завдання
4/1	4/1	10/15	Тема 2. Суть, завдання та види наукового дослідження	<p>програмні результати: дотримуватися принципів академічної доброчесності; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами</p>	Дослідження теоретичних питань, елементи тренінгу, індивідуальні завдання

4/2	2/0,5	10/20	Тема 3. Методологія та методи наукових досліджень	<p>програмні результати: формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем; розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності; обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень; застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами</p>	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
4/1	4/1	20/20	Тема 4. Організація та планування наукових досліджень	<p>програмні результати: формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем; розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень; оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані,</p>	Дослідження теоретичних питань, індивідуальні практичні завдання

				<p>науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань;</p> <p>приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень;</p> <p>застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами;</p> <p>організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення</p>	
4/1	4/1	10/15	<p>Тема 5. Презентація та апробація результатів наукового дослідження</p>	<p>програмні результати:</p> <p>формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем;</p> <p>вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово;</p> <p>розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень;</p> <p>оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді;</p> <p>обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень;</p> <p>збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали,</p>	<p>Дослідження теоретичних питань, елементи тренінгу, індивідуальні завдання</p>

				необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення	
Змістовий модуль 2. Теоретичні та практичні питання етики науки					
4/2	4/1	20/20	Тема 6. Академічна культура як основа якості науково-дослідницької діяльності	програмні результати: вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово; дотримуватися принципів академічної доброчесності; оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення	Аналіз, узагальнення та систематизація теоретичних питань, індивідуальні завдання
2/1	2/0,5	10/15	Тема 7. Запобігання порушенням академічної доброчесності	програмні результати: дотримуватися принципів академічної доброчесності; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення	Дослідження теоретичних питань, індивідуальні завдання, елементи тренінгу

2/1	2/0,5	10/14	Тема 8. Етика науки. Етичний кодекс науковця	<p>програмні результати:</p> <p>вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово; розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень; дотримуватися принципів академічної доброчесності; оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді; організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення</p>	Дослідження теоретичних питань, елементи тренінгу, індивідуальні завдання
26/10	24/6	100/134			

Методи навчання

- словесний метод (лекція, зокрема, на основі проблемного викладу), дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- дослідницько-пошуковий.

Політика оцінювання

Форми оцінювання

- диф. залік;
- аналітичні звіти, реферати, есе (питання, відведені на самостійне опрацювання);
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень (у тому числі виступи на науково-практичних заходах за тематикою дисципліни);
- виконання та захист практичних завдань;

- тести;
- виконання завдань на прикладі реальних об'єктів (ділові ігри, тренінги, вирішення ситуаційних завдань).

Оцінювання завдань, терміни їх виконання

№ з/п	Завдання	Терміни виконання	Критерії оцінювання
1	Завдання до практичних занять	Щотижня, згідно розкладу	Самостійність, творчість, точність, вчасність виконання завдань
2	Підготовка теоретичних питань (у тому числі питання, відведені на самостійне опрацювання)	Щотижня, згідно розкладу	Правильність, логічність, відповідність темі, оригінальність та комплексність звіту
3	Тестування з теми	Наприкінці теми	Правильність, вчасність виконання завдань
4	Модуль 1, модуль 2	Наприкінці модуля 1, 2	Самостійність, правильність виконання завдань

При оцінюванні здобувача враховується наступне:

http://econ.kdu.edu.ua/files/files/kryteriyi_otsinyuvannya_2023.pdf

1. Відвідування лекційних і практичних занять.
2. Активна і продуктивна участь у практичних заняттях (додаткові бали за роботу у команді, творчий підхід).
3. Опрацювання базової та допоміжної літератури.
4. Вчасне виконання завдань для самостійної роботи (додаткові бали за використання сучасних інформаційних технологій, зміст і форму презентації результатів досліджень, участь у науково-практичних заходах).
5. Виконання тестових завдань.

Шкала оцінювання

Шкала оцінок				
Оцінка за національною шкалою		Проміжок за накопичувальною бальною шкалою	Оцінка ЕКТС	
Іспит, диф.залик, курсовий проєкт (робота)	залик			
Відмінно	зараховано	90 – 100	A	Відмінно
Добре		82 – 89	B	Дуже добре
		74– 81	C	Добре
Задовільно		64 – 73	D	Задовільно
		60 – 63	E	Достатньо
Незадовільно	не зараховано	35 – 59	FX	Незадовільно (дозволяється перескладання)
		1 – 34	F	Неприйнятно (повторне вивчення дисципліни)

Політика курсу

1. Пропущені заняття (лікарняні, мобільність, тощо) необхідно відпрацювати. Для цього здобувач освіти має виконати індивідуальні завдання за пропущеними темами: <http://krnu.org/>
2. Поведінка в аудиторії. Усі учасники освітнього процесу мають дотримуватися етичних норм. Здобувач вищої освіти зобов'язаний старанно та сумлінно навчатися протягом усього періоду навчання. Водночас він повинен підтримувати інших у прагненні поглиблювати знання та виконувати свої обов'язки. Від викладача вимагається доброзичливе, серйозне і тактовне ставлення до здобувачів вищої освіти.

3. Академічна доброчесність

У КрНУ діє Кодекс академічної етики (http://www.kdu.edu.ua/new/quality_educ_doc.php), «Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних і навчальних робіт на академічний плагіат», на основі якого розроблена «Інструкція щодо перевірки випускних кваліфікаційних робіт на академічний плагіат із використанням програмно-технічних засобів» (http://www.kdu.edu.ua/Documents/metod_instruczija_plagiat_2019.pdf).

Згідно з цими документами перевірки на плагіат підлягають усі види письмових робіт. Перевірка випускних кваліфікаційних робіт здійснюється з використанням онлайн-сервісу Unicheck за допомогою електронного репозитарію КрНУ, який накопичує, зберігає та надає доступ до електронних версій.

Ступінь унікальності індивідуальних завдань (у т. ч. тези доповідей, наукові роботи, курсові та контрольні роботи) також перевіряється за допомогою онлайн-сервісів із вільним доступом. За критерій оригінальності творів приймається показник рівня унікальності тексту у відсотках, отриманий за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і збільшений на відсоток правомірних запозичень.

4. Визнання результатів навчання, отриманих унаслідок неформальної освіти та здобутих в інших ЗВО, у т.ч. за кордоном, відбувається на основі:
http://www.kdu.edu.ua/uch_otd/nef_osvita.pdf
http://cia.kdu.edu.ua/mignar_zvyazk_norm_doc_KrNU.php.

Методичне забезпечення

<http://krnu.org/>

Рекомендована література

Основна

1. Prathapan K. Research Methodology for Scientific Research. Dreamtech Press, 2019. 272 p.
2. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А.Є. Артюхова, І.О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

3. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад.: Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг, 2019. 130 с.
4. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. Київ; Таксон, 2016. 234 с.
5. Башкір О.І. Академічна доброчесність та інтелектуальна власність: конспект лекцій. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 92 с.
6. Важинський С.Є., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
7. Каламбет С.В., Іванов С.І., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.
8. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид. К. Алерта, 2019. 492 с.
9. Строкань О.В., Мірошниченко М.Ю. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: конспект лекцій. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2021. 152 с.
10. Фурман А.В. Інноваційна освітня діяльність та її комплексна експертиза: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 184 с.
11. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Віче: НУВГП, 2016. 151 с.
12. Шкіцька І.Ю. Основи академічної доброчесності. Практикум : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 64 с.
13. Яцків В.В. Опорний конспект лекцій з курсу «Методологія та організація наукових досліджень». URL: <http://surl.li/ksgod>

Допоміжна

14. Dluhopolsyi O. Academic integrity: best practices of EU universities for Ukrainian higher schools (Powerpoint Presentation). 2019. URL: <http://surl.li/ksgmu>
15. Бахрушин В., Ніколаєв Є. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. 2019. URL: https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cqx9/view
16. Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб. / С.І. Гальченко, О.З. Силка. Черкаси: АММО, 2015. 93 с.
17. Гончаренко С. Етичний кодекс ученого. URL: <http://surl.li/ksfmr>
18. Маслак О.І., Данилко В.К., Гришко Н.Є., Скрипнюк К.О. Економіка знань: еволюція наукових уявлень, складові та чинники формування в новітніх умовах. *Ефективна економіка*, 2020. № 12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?op=1&z=8457>
19. Почтовюк А.Б., Семеніхіна В.В. Роль наукової етики в сучасних економічних дослідженнях. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2021/13.pdf
20. Рябовол Л.Т. Система законодавства про наукову і науково-технічну діяльність. *Наукові записки. Серія: Право*. 2018. Вип. 5. С. 4–10.
21. Суліма Є., Деніжна С., Академічна доброчесність: етичне та нормативноправове регулювання в університетському співтоваристві. 2020. URL:

<https://doi.org/10.31874/2520-6702-2020-10-2-120-141>

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
2. Наука в університетах URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/nauka-v-universitetah>
3. Фінансування наукових досліджень в Україні та світі. URL: <http://edclub.com.ua/analitika/finansuvannya-naukovyh-doslidzhenv-ukrayini-ta-sviti>